

Κατευθυντήριες γραμμές για τα όρια των συμβάσεων

Εισαγωγή

- 1.1. Σύμφωνα με το άρθρο 16 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1094/2010, της 24ης Νοεμβρίου 2010, (εφεξής «κανονισμός ΕΙΟΡΑ»)¹ η ΕΙΟΡΑ εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές με βάση την οδηγία 2009/138/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2009, σχετικά με την ανάληψη και την άσκηση δραστηριοτήτων ασφάλισης και αντασφάλισης (Φερεγγυότητα ΙΙ)², και ειδικότερα το άρθρο 76 παράγραφος 1 και το άρθρο 78, καθώς και τα άρθρα 17 και 18 των εκτελεστικών μέτρων³.
- 1.2. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές απευθύνονται στις εποπτικές αρχές κατά την οδηγία Φερεγγυότητα ΙΙ.
- 1.3. Οι κατευθυντήριες γραμμές εφαρμόζονται στις ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές επιχειρήσεις και προάγουν τη συνεπή εφαρμογή των ορίων των συμβάσεων ασφάλισης ή αντασφάλισης, με σκοπό να οριστούν τα όρια μεταξύ υφιστάμενων και μελλοντικών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων. Οι κατευθυντήριες γραμμές παρέχουν καθοδήγηση για τον προσδιορισμό των υποχρεώσεων ασφάλισης ή αντασφάλισης σε σχέση με μελλοντικά ασφαλίστρα, οι οποίες προκύπτουν στο πλαίσιο συμβάσεων σύμφωνα με τα άρθρα 17 και 18 των εκτελεστικών μέτρων.
- 1.4. Για τους σκοπούς του παρόντος εγγράφου, με την έκφραση «όργανα διακυβέρνησης» νοούνται τα εσωτερικά όργανα που συγκροτούνται για τη διακυβέρνηση μιας ασφαλιστικής ή αντασφαλιστικής επιχείρησης και τα οποία, κατά συνέπεια, δεν πρέπει να νοούνται ως τρίτοι όταν διατυπώνουν απόφαση ή γνώμη σχετικά με την άσκηση του δικαιώματος καταγγελίας μιας σύμβασης, του δικαιώματος απόρριψης των πληρωτέων ασφαλιστρών βάσει σύμβασης ή του δικαιώματος τροποποίησης των ασφαλιστρών ή των παροχών που οφείλονται βάσει της σύμβασης.
- 1.5. Εάν δεν παρέχεται ορισμός στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές, οι όροι έχουν την έννοια που τους αποδίδεται στις νομικές πράξεις που αναφέρονται στην εισαγωγή.
- 1.6. Οι κατευθυντήριες γραμμές εφαρμόζονται από την 1η Απριλίου 2015.

---

¹ ΕΕ L 331 της 15.12.2010, σ. 48-83.

² ΕΕ L 335 της 17.12.2009, σ. 1-155.

³ ΕΕ L 12 της 17.01.2015, σ. 1-797.

Κατευθυντήρια γραμμή 1 – Συνεπής εφαρμογή των αρχών

1.7. Οι ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές επιχειρήσεις πρέπει να μεριμνούν για τη συνεπή εφαρμογή των αρχών βάσει των οποίων καθορίζονται τα όρια των συμβάσεων σε όλες τις συμβάσεις ασφάλισης και αντασφάλισης, ιδίως μακροπρόθεσμα.

Κατευθυντήρια γραμμή 2 – Μονομερές δικαίωμα

1.8. Οι ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές επιχειρήσεις πρέπει να θεωρούν ότι το δικαίωμα καταγγελίας, απόρριψης ή τροποποίησης των ασφαλιστρών ή των παροχών που καταβάλλονται βάσει σύμβασης ασφάλισης ή αντασφάλισης είναι μονομερές όταν ούτε ο αντισυμβαλλόμενος ούτε οποιοσδήποτε τρίτος δύναται να περιορίσει την άσκηση του εν λόγω δικαιώματος. Για τους σκοπούς της παρούσας κατευθυντήριας γραμμής, στους τρίτους δεν περιλαμβάνονται οι εποπτικές αρχές και τα όργανα διακυβέρνησης των ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών επιχειρήσεων.

1.9. Ειδικότερα:

- α) Εάν, προκειμένου να εφαρμοστεί η τροποποίηση των ασφαλιστρών και των παροχών, η ασφαλιστική ή η αντασφαλιστική επιχείρηση υποχρεούται να ζητήσει εξωτερική εκτίμηση βάσει του νόμου ή βάσει των όρων και προϋποθέσεων άλλης συμφωνίας εκτός της σύμβασης ασφάλισης ή αντασφάλισης, η εν λόγω υποχρέωση περιορίζει το μονομερές δικαίωμα της επιχείρησης μόνον εφόσον, βάσει των συμπερασμάτων της εκτίμησης, παρέχεται στον αντισυμβαλλόμενο ή σε οποιονδήποτε τρίτο το δικαίωμα να παρέμβει στην άσκηση του εν λόγω δικαιώματος.
- β) Οι επιχειρήσεις δεν πρέπει να θεωρούν τον κίνδυνο της φήμης ή τις ανταγωνιστικές πιέσεις ως περιορισμούς του μονομερούς δικαιώματος.
- γ) Οι επιχειρήσεις πρέπει να θεωρούν ότι οι εθνικοί νόμοι περιορίζουν το μονομερές δικαίωμά τους μόνον εφόσον οι εν λόγω νόμοι περιορίζουν ή παρέχουν στον αντισυμβαλλόμενο ή σε οποιονδήποτε τρίτο το δικαίωμα να περιορίζει την άσκηση του εν λόγω μονομερούς δικαιώματος.
- δ) Οι επιχειρήσεις δεν πρέπει να λαμβάνουν υπόψη το δικαίωμα μονομερούς τροποποίησης των ασφαλιστρών ή των παροχών που καταβάλλονται βάσει της σύμβασης, εάν τα ασφάλιστρα ή οι παροχές που καταβάλλονται εξαρτώνται αποκλειστικά από τις αποφάσεις του αντισυμβαλλόμενου ή του δικαιούχου παροχής.
- ε) Οι επιχειρήσεις δεν πρέπει να λαμβάνουν υπόψη το δικαίωμα μονομερούς καταγγελίας της σύμβασης ή το δικαίωμα απόρριψης πληρωτέων ασφαλιστρών βάσει της σύμβασης, εάν η άσκηση του εν λόγω δικαιώματος, όπως προσδιορίζεται στους όρους και στις προϋποθέσεις της σύμβασης, εξαρτάται από την επέλευση του ζημιογόνου γεγονότος.

Κατευθυντήρια γραμμή 3 – Δυνατότητα επιβολής υποχρέωσης

- 1.10. Οι ασφαλιστικές ή αντασφαλιστικές επιχειρήσεις πρέπει να ασκούν το δικαίωμά τους να υποχρεώνουν τον αντισυμβαλλόμενο να καταβάλει ασφάλιστρο μόνον εάν η πληρωμή εκ μέρους του αντισυμβαλλόμενου είναι νομικά εκτελεστή.

Κατευθυντήρια γραμμή 4 – Πλήρης αποτύπωση του κινδύνου

- 1.11. Προκειμένου να διαπιστωθεί εάν τα ασφάλιστρα αντικατοπτρίζουν πλήρως τους κινδύνους που καλύπτονται από το χαρτοφυλάκιο υποχρεώσεων ασφάλισης ή αντασφάλισης, οι ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές επιχειρήσεις πρέπει να εκτιμούν κατά πόσον, τη χρονική στιγμή κατά την οποία είναι δυνατή η τροποποίηση είτε των ασφαλίστρων είτε των παροχών, η επιχείρηση έχει, σε όλες τις περιστάσεις, το δικαίωμα να τροποποιήσει τα ασφάλιστρα ή τις παροχές ούτως ώστε η αναμενόμενη παρούσα αξία των μελλοντικών ασφαλίστρων να υπερβαίνει την αναμενόμενη παρούσα αξία των μελλοντικών παροχών και των δαπανών που καταβάλλονται βάσει του χαρτοφυλακίου.
- 1.12. Προκειμένου να εκτιμηθεί εάν τα ασφάλιστρα αντικατοπτρίζουν πλήρως τους κινδύνους που καλύπτονται από το χαρτοφυλάκιο υποχρεώσεων ασφάλισης ή αντασφάλισης σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφοι 3 και 7 των εκτελεστικών μέτρων, οι ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές επιχειρήσεις πρέπει να διασφαλίζουν ότι το εν λόγω χαρτοφυλάκιο απαρτίζεται από υποχρεώσεις για τις οποίες η ασφαλιστική ή αντασφαλιστική επιχείρηση μπορεί να τροποποιεί τα ασφάλιστρα και τις παροχές υπό παρόμοιες συνθήκες και με παρόμοιες συνέπειες.
- 1.13. Οι ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές επιχειρήσεις πρέπει να λαμβάνουν υπόψη κάθε ατομική αξιολόγηση των συναφών χαρακτηριστικών του ασφαλιζόμενου που επιτρέπει στην επιχείρηση να συγκεντρώνει επαρκείς πληροφορίες προκειμένου να διαμορφώνει ορθή εικόνα του κινδύνου που συνδέεται με τον ασφαλιζόμενο. Στην περίπτωση των συμβάσεων που καλύπτουν κινδύνους θνησιμότητας ή κινδύνους υγείας κατά τρόπο παρόμοιο με τις τεχνικές της ασφάλισης ζωής, η ατομική αξιολόγηση κινδύνων μπορεί να συνίσταται στην αυτοαξιολόγηση του ασφαλιζόμενου ή μπορεί να περιλαμβάνει ιατρική εξέταση ή έρευνα.

Κατευθυντήρια γραμμή 5 – Διαχωρισμός της σύμβασης

- 1.14. Οι ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές επιχειρήσεις πρέπει να αξιολογούν εάν κατά την ημερομηνία αναγνώρισης είναι δυνατός ο διαχωρισμός της σύμβασης και να εξετάζουν, σε κάθε ημερομηνία αποτίμησης, εάν έχει επέλθει οποιαδήποτε μεταβολή που θα επηρέαζε την προηγούμενη αξιολόγηση.
- 1.15. Οι ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές επιχειρήσεις πρέπει να προσδιορίζουν εάν είναι δυνατός ο διαχωρισμός της σύμβασης αξιολογώντας κατά πόσον δύο ή περισσότερα τμήματα της σύμβασης είναι σαφώς διακριτά, και εάν είναι δυνατόν να καθοριστούν για καθένα από τα τμήματα αυτά διαφορετικά σύνολα υποχρεώσεων και ασφαλίστρων.

- 1.16. Όταν ένα δικαίωμα ή μια εγγύηση καλύπτει περισσότερα τμήματα της σύμβασης, οι ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές επιχειρήσεις πρέπει να προσδιορίζουν κατά πόσον το δικαίωμα ή η εγγύηση είναι δυνατό να διαχωριστεί ή αν θα πρέπει να καταλογιστεί στο αντίστοιχο τμήμα της σύμβασης.
- 1.17. Εάν μια σύμβαση θεωρείται ασφαλιστική σύμβαση κατά την οδηγία Φερεγγυότητα ΙΙ, οι ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές επιχειρήσεις πρέπει επίσης να θεωρούν ότι από όλα τα διαχωρισθέντα τμήματα της σύμβασης απορρέουν υποχρεώσεις ασφάλισης ή αντασφάλισης.

Κατευθυντήρια γραμμή 6 – Προσδιορισμός αισθητής επίδρασης στα οικονομικά μεγέθη της σύμβασης

- 1.18. Για να προσδιοριστεί εάν η ασφαλιστική κάλυψη γεγονότος ή χρηματοοικονομικής εγγύησης δεν επηρεάζει αισθητά τα οικονομικά μεγέθη της σύμβασης, οι ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές επιχειρήσεις πρέπει να λαμβάνουν υπόψη όλες τις πιθανές μελλοντικές ταμειακές ροές που ενδέχεται να προκύψουν από τη σύμβαση.
- 1.19. Οι ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές επιχειρήσεις πρέπει να θεωρούν ότι μια χρηματοοικονομική εγγύηση παροχών επηρεάζει αισθητά τα οικονομικά μεγέθη της σύμβασης μόνον εάν η χρηματοοικονομική εγγύηση συνδέεται με την καταβολή των μελλοντικών ασφαλιστρών και παρέχει στον αντισυμβαλλόμενο διακριτό οικονομικό πλεονέκτημα με εμπορική διάσταση.
- 1.20. Οι ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές επιχειρήσεις πρέπει να θεωρούν ότι η κάλυψη προσδιοριζόμενου αβέβαιου γεγονότος που επηρεάζει αρνητικά τον ασφαλιζόμενο έχει αισθητή επίδραση στα οικονομικά μεγέθη της σύμβασης όταν η κάλυψη παρέχει διακριτό οικονομικό πλεονέκτημα στον δικαιούχο.

Κατευθυντήρια γραμμή 7 – Εκτίμηση υποχρεώσεων

- 1.21. Όταν οι λεπτομέρειες μιας σύμβασης ή η πλήρης έκταση των υποχρεώσεων που καλύπτονται από τη σύμβαση δεν είναι γνωστές στην επιχείρηση κατά τον χρόνο αναγνώρισης της σύμβασης, οι ασφαλιστικές ή αντασφαλιστικές επιχειρήσεις πρέπει να προβαίνουν σε εκτίμηση των ορίων των συμβάσεων κάνοντας χρήση όλων των διαθέσιμων πληροφοριών κατά τρόπο που συνάδει με τις αρχές που ορίζονται στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές.
- 1.22. Οι επιχειρήσεις πρέπει να προβαίνουν σε αναθεώρηση της εν λόγω κατ' εκτίμηση αξιολόγησης μόλις καταστούν διαθέσιμες λεπτομερέστερες πληροφορίες.

Κατευθυντήρια γραμμή 8 – Συμβάσεις αντασφάλισης

- 1.23. Οι ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές επιχειρήσεις πρέπει να εφαρμόζουν για τις αναληφθείσες αντασφαλιστικές συμβάσεις τους τις διατάξεις του άρθρου 18 των εκτελεστικών μέτρων ανεξαρτήτως των ορίων των υποκείμενων συμβάσεων ασφάλισης ή αντασφάλισης με τις οποίες σχετίζονται.

Συμμόρφωση και κανόνες υποβολής στοιχείων

- 1.24. Το παρόν έγγραφο περιλαμβάνει κατευθυντήριες γραμμές οι οποίες εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 16 του κανονισμού ΕΙΟΡΑ. Σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 3 του κανονισμού ΕΙΟΡΑ, οι αρμόδιες αρχές και τα χρηματοοικονομικά ιδρύματα καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για να συμμορφωθούν με τις κατευθυντήριες γραμμές και συστάσεις.
- 1.25. Οι αρμόδιες αρχές που συμμορφώνονται ή σκοπεύουν να συμμορφωθούν με τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές θα πρέπει να τις ενσωματώσουν δεόντως στο κανονιστικό ή εποπτικό τους πλαίσιο.
- 1.26. Οι αρμόδιες αρχές επιβεβαιώνουν στην ΕΙΟΡΑ εάν συμμορφώνονται ή σκοπεύουν να συμμορφωθούν με τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές, παραθέτοντας τους λόγους ενδεχόμενης μη συμμόρφωσης, εντός δύο μηνών από την έκδοση της μετάφρασης των κατευθυντήριων γραμμών.
- 1.27. Ελλείψει απάντησης εντός της προθεσμίας αυτής, οι αρμόδιες αρχές θα θεωρείται ότι δεν συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις υποβολής στοιχείων και το γεγονός αυτό θα γνωστοποιείται.

Τελική διάταξη περί επανεξέτασης

- 1.28. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές υπόκεινται σε επανεξέταση από την ΕΙΟΡΑ.